

УКРАЇНА

(19) UA (11) 34326 (13) U
(51) МПК (2006)
A01K 67/00МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ВІДБОРУ СВИНОМАТОК

1

2

(21) u200802239

(22) 21.02.2008

(24) 11.08.2008

(46) 11.08.2008, Бюл.№ 15, 2008 р.

(72) КОВАЛЕНКО ВІТАЛІЙ ПЕТРОВИЧ, UA, ПЕ-
ЛИХ НАТАЛІЯ ЛЕОНІДІВНА, UA, ПАНКЄЄВ СЕР-
ГІЙ ПЕТРОВИЧ, UA(73) ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
"ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІ-
ВЕРСИТЕТ", UA(57) Спосіб відбору свиноматок, який включає ви-
значення живої маси поросят у гнізді на час наро-

дження за індексом вирівняності гнізд, який **відрі-
зняється** тим, що визначають індивідуальну
багатоплідність маток, середню багатоплідність
гнізда, індивідуальну збереженість гнізда і вводять
індекс життєздатності свиноматок за виразом:

$$M = \frac{g}{Q} \cdot K, \text{ де}$$

g - індивідуальна багатоплідність маток, голів;
Q - середня багатоплідність гнізда, голів;
K - процент збереженості гнізда (індивідуальна).

Корисна модель відносяться до сільського го-
сподарства і може бути використана у свинарстві
для підвищення відтворних якостей свиноматок.

Відомий спосіб підвищення відтворних якостей
свиноматок є відбір за живою масою після опоросу
[1].

Недоліком цього методу є те, що жива маса -
це показник, який не обумовлений спадковістю,
тобто генетично, а більш залежить від факторів
навколишнього середовища, тобто годівлі та
утримання. А реакція організму тварини при зміні
фенотипу може бути різною, при чому повністю не
реалізується генетичний потенціал.

Найбільш близьким способом підвищення від-
творних якостей свиноматок є відбір за індексом
вирівняності гнізд, який виражається за живою
масою поросят у гнізді на час народження [2].

При селекції, спрямованій на підвищення вирі-
вняності гнізд, із врахуванням багатоплідності сви-
номаток, можна досягти істотного підвищення збе-
реженості порослят у підсисний період та інших
ознак відтворювальної здатності свиноматок без
зниження їх багатоплідності. Це дає можливість
одержувати від свиноматок більшу кількість поро-
сят, що позитивно впливає на рентабельність ви-
робництва свинини. Недоліком даного способу є
те, що коефіцієнт варіації живої маси порослят у
гнізді на час народження, через який виражається
вирівняність гнізд, швидше характеризує невирів-
няність гнізд, оскільки, чим більше порослята відрі-
зняються у гнізді за живою масою, тим коефіцієнт

варіації буде вищим. Це створює значні труднощі
при аналізі впливу цієї ознаки на інші (коефіцієнт
кореляції змінюють знак на протилежний).

Задача корисної моделі - спрощення способу і
визначення тих біологічних лімітів, які забезпечу-
ють високі відтворні якості активної частини попу-
ляції.

Задача корисної моделі досягається тим, що
визначається індекс життєздатності свиноматок,
при якому оцінюється індивідуальна багатоплід-
ність маток, середня багатоплідність гнізда та збе-
реженість кожного гнізда індивідуально.

Відмінною ознакою пропонованого способу є
те, що визначають індивідуальну багатоплідність
маток, середню багатоплідність гнізда, індивіду-
альну збереженість гнізда і вводять індекс життє-
здатності свиноматок за виразом: $M=g/Q \cdot K$, де -
індивідуальна багатоплідність маток, голів; Q -
середня багатоплідність гнізда, голів; K - процент
збереженості гнізда (індивідуальна).

Для з'ясування ефективності запропонованого
методу в умовах навчально-промислового госпо-
дарства "Приозерне" Херсонського державного
аграрного університету був проведений наступний
експеримент.

Були вивчені відтворні якості свиноматок за
даними I та IV опоросів, оскільки вони відзначали-
ся високими відтворювальними якостями. Тварини
були сформовані в три групи: за живою масою
після опоросу, за індексом вирівняності гнізд, за
індексом життєздатності.

(13) U

(11) 34326

(19) UA

Годівля здійснювалася за зоотехнічними нормами ВІТу, з урахуванням віку, живої маси, фізіологічного стану тварин. Тип годівлі - помірно-

концентратний з використанням кормів власного виробництва. Отримані результати приведені в таблиці.

Таблиця

Відтворювальні здатності свиноматок залежно від індексу життєздатності

Опорос	Клас	n	Багатоплідність, голів	Молочність, кг	У віці 60 діб		
					Середня маса однієї голови, кг	Середня маса гнізда, кг	Збереженість, %
I	M	18	9,1±0,39	38,9±1,77	15,9±0,62	103,3±5,01	71,4±0,01
	M ⁺	16	11,5±0,39***	46,4±1,85**	16,4±0,57	144,5±7,43***	75,6±0,01
IV	M	19	12,4±0,43	54,8±2,77	16,3±0,29	154,8±6,14	75,3±0,01
	M ⁺	12	13,6±0,55	79,4±3,45***	16,5±0,32	206,2±10,86***	91,9±0,01

Примітка: **P<0,05; **P<0,01; ***P<0,001

Тому, індекс життєздатності свиноматок, поряд з індексом вирівняності гнізд, можуть бути використані як критерій для підвищення точності фенотипової оцінки свиноматок.

Запропонований індекс може бути використаний у селекційно-племінній роботі будь-якого господарства, що інтенсивно займається свинарством, де значення якого коливається $30 < M^+ > 110$.

Економічна ефективність середньої живої маси гнізда на час відлучення свиноматок відносно індексу життєздатності, на одну голову склала

435,65грн., а на 100 голів 43565грн., що свідчить про економічну доцільність запропонованого індексу.

Джерела інформації:

1. Березовский Н.Д. Направление и перспективы селекции крупной белой породы свиней // Свиноводство. - 2006. - №2. - С.9-10.

2. Клемин В.П., Родионова Т.А. Особенности роста поросят с различной крупноплодностью // Зоотехния. - 1998. - №8. - С.7-9.